

22.9.2019 SP:n hallitus hyväksynyt (partioneuvoston keskustelun pohjalta)

23.2.2020 Tehty muutoksia maailmanjärjestöpalautteen ja SP:n hallituksen ja partioneuvoston alustavan käsittelyn perusteella

LUONNOS

SUOMEN PARTIOLAISET – FINLANDS SCOUTER RY:N PERUSKIRJA

1 Johdanto

Tässä peruskirjassa linjataan periaatteet, jotka määrittelevät partioliikkeen päämäärän ja arvopohjan, ohjaavat partioliikkeen toimintaperiaatteita ja menetelmiä Suomessa, sekä määrittelevät Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry:n (jatkossa SP-FS) roolin. SP-FS on kansainvälisen partioliikkeen ainoa edustaja Suomessa ja SP-FS:n toiminnalla tarkoitetaan tässä peruskirjassa partioliikettä Suomessa.

Peruskirja määrittää ja linjaa kaikkea partiotoimintaa Suomessa. SP-FS:n toiminnan tarkoitus määritellään tässä peruskirjassa ja yhdistyksen säännöissä.

Yhdistyksen säännöissä määritellään yhdistyslain edellyttämät asiat, mukaan lukien SP-FS:n toiminnan tarkoitus ja sen hallinto. Lisäksi sisäiseksi ohjeeksi on laadittu menettelytapasääntö, joka täydentää sääntöjä ja peruskirjaa. Menettelytapasäännössä täsmennetään SP-FS:n hallintoelinten tehtävät ja toiminta.

Peruskirja perustuu Partiotyttöjen Maailmanliiton (World Association of Girl Guides and Girl Scouts, WAGGGS) ja Partioliikkeen Maailmanjärjestön (World Organization of the Scout Movement, WOSM) peruskirjoihin. Molempien maailmanjärjestöjen on hyväksyttävä SP-FS:n peruskirjaan tehtävät muutokset.

2 Partioliikkeen tarkoitus ja toimintaperiaatteet

Partioliike on avoin kaikille, jotka hyväksyvät sen päämäärän ja arvopohjan. Partioliikkeessä toimiminen perustuu vapaaehtoisuuteen. Suomessa partiotoiminnan kohderyhmänä ovat 7–22-vuotiaat lapset ja nuoret, joiden toimintaa aikuiset ohjaavat ja tukevat. Alle 7-vuotiaat lapset voivat yhdessä läheisen aikuisen kanssa osallistua heille suunnattuun partiotoimintaan. Aikuisille partiotoiminnassa mukana oleminen tarjoaa tilaisuuden kasvuun ja monipuoliseen kehittymiseen.

SP-FS:n tarkoituksena on partiotoiminnan edistäminen Suomessa. Partiotoimintaa järjestetään pääasiassa lippukunnissa. SP-FS auttaa partiopiirejä lippukuntien tukemisessa. SP-FS ylläpitää ja kehittää sekä suomalaista partio-ohjelmaa että partion pesti- ja koulutusjärjestelmää.

2.1 Päämäärä

Partio on kasvatustoimintaa, jonka tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioon ottaen. Päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäsen.

2.2 Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry:n toimintaperiaatteet

Kaikessa partiotoiminnassa ja päätöksenteossa noudatetaan avoimuuden ja yhdenvertaisuuden periaatteita. Partioliiikkeen tavoitteena on alueellinen tasavertaisuus ja että kukaan ei tulisi syrjityksi ikään, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, kieleen, kulttuuristaan, etniseen taustaan, uskontoon, poliittiseen näkemykseen, sosioekonomiseen asemaan taikka terveydentilaan tai muuhun vastaavaan tilaan perustuen. Partioliiike sitoutuu toiminnassaan Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien sopimukseen ja ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen. SP-FS toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

SP-FS on nuorisjärjestö ja nuoret ovat partiossa aktiivisia toimijoita. SP-FS edistää kaikilla tasoilla partioliiikkeen sisällä, suomalaisessa yhteiskunnassa ja maailmanlaajuisesti nuorten osallistumista päätöksentekoon.

SP-FS on itsenäinen ja voittoa tavoittelematon järjestö. Partioliiike on puoluepoliittisesti sitoutumaton. SP-FS voi järjestönä ottaa kantaa partioliiikkeen arvoihin liittyviin poliittisiin kysymyksiin tai kysymyksiin, jotka edistävät partioliiikkeen asemaa. Partiolaisia kannustetaan yksilöinä yhteiskunnalliseen ja poliittiseen aktiivisuuteen.

SP-FS on järjestönä uskonnollisesti sitoutumaton. Järjestö toimii positiivisen uskonnonvapauden periaatteen mukaisesti. Partioliiikkeeseen kuuluu oman uskon tai muun katsomuksen etsiminen ja myönteinen suhde hengellisyyteen. SP-FS voi solmia yhteistyösopimuksia eri uskontokuntien kanssa. Näiden sopimusten tarkoituksena on edistää uskonto- ja katsomuskasvatuksen asemaa osana SP-FS:n tarjoamaa partiokasvatusta sekä sopia yhteistyön periaatteista. Myös lippukunnat voivat solmia taustayhteisösopimuksia. Lippukunnat, joiden taustayhteisönä on tunnustuksellinen uskontokunta, antavat ensisijaisesti sen tunnustuksen mukaista uskontokasvatusta huomioiden kuitenkin jäsentensä uskontojen ja katsomusten moninaisuuden. Lippukunnat, joilla ei ole uskonnollista taustayhteisöä, tukevat muutoin jäsentensä uskonnollista tai katsomuksellista kasvua.

Partiotoimintaa järjestetään suomeksi ja ruotsiksi. Toimintaa voidaan tarjota muillakin kielillä. SP-FS ja Finlands Svenska Scouter r.f. (FiSSc) ovat solmineet yhteistyösopimuksen valtakunnallisen ruotsinkielisen partiotoiminnan järjestämisestä siten, että FiSSc hoitaa sekä keskusjärjestötason että piiritason ruotsinkieliset tehtävät.

Partio on kansainvälinen liike, joka muodostaa ainutlaatuisen kansainvälisen yhteisön. SP-FS on WAGGGS:n ja WOSM:n jäsen sekä maailmanjärjestöjen ainoa edustaja Suomessa. SP-FS vie maailmanjärjestöjen tavoitteita eteenpäin ja huolehtii siitä, että partiotoiminta Suomessa pysyy kansainvälisen partioliiikkeen periaatteiden ja päämäärän mukaisena. Aktiivisena jäsenenä SP-FS on mukana kehittämässä maailmanjärjestöjä.

3 Partiolaisen arvopohja

Partiolaisen arvot ilmenevät partioihanteissa, partiolupauksessa ja partiolaisen tunnuksessa. Partioliiikkeen toimintaa Suomessa ohjaa maailmanjärjestöjen määrittelemä arvopohja, jossa ihmisellä on velvollisuuksia suhteessa Jumalaan, muihin ihmisiin ja omaan itseen (Duty to God, Duty to Others ja Duty to Self).

Arvot tarkoittavat tärkeinä pitämiämme ihanteita ja päämääriä, jotka ohjaavat toimintaa ja päätöksentekoa. Ne motivoivat toimimaan. Partiolaisen arvot tukevat yksilötasolla partioliiikkeen päämäärän saavuttamista. Partiotoiminta antaa välineet näiden arvojen pohtimiseen ja toteuttamiseen omassa elämässä. SP-FS:lla on lisäksi järjestön toimintaa ohjaavat toimintaperiaatteet, jotka on kuvattu edellä.

Partiolaisilla on vahva arvopohja, joka määritellään partioihanteissa. Arvot tiivistyvät partiolupauksessa, jonka antaessaan jokainen partiolainen sitoutuu niihin. Partiolaisen tunnus kuvaa partiolaisen asennetta, jossa arvot viedään osaksi toimintaa partioliiikkeen tavoitteiden mukaisesti – partiolainen on aina valmis toimimaan partion arvojen mukaisesti.

Partioihanteet perustuvat partioliiikkeen perustajan Robert Baden-Powellin luomaan alkuperäiseen partiolakiin, ja partiolupaus alkuperäiseen partiolupaukseen. Partiolaisen tunnus on sama kaikkialla kansainvälisesti ja partiolaiset tunnetaan siitä.

3.1 Partioihanteet

Kunnioittaa toista ihmistä

Partiolainen ymmärtää ihmisten moninaisuutta ja edistää tasavertaisuutta. Partiolainen tunnistaa omia ennakkoluulojaan ja on valmis muuttamaan niitä. Partiolainen puolustaa yhdenvertaisuutta myös silloin, kun se tuntuu vaikealta. Partiolainen kunnioittaa toisen pyhää ja kaikkien vapautta uskontoon ja uskonnottomuuteen. Partiolainen tunnustaa, että jokaisella ihmisellä on luovuttamaton ihmisarvo.

Rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä

Partiolainen rakentaa henkilökohtaista luontosuhdettaan ja vaalii sitä. Hän kokee luonnon tärkeäksi ja ymmärtää luonnon oman arvon. Partiolainen ymmärtää oman vaikutuksensa ympäristöön ja toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti tavoitteenaan säilyttää elinvoimainen ja hyvä elinympäristö myös tuleville sukupolville.

Olla luotettava

Partiolainen on luotettava ystävä, joka pitää sanansa ja kantaa vastuuta velvollisuuksistaan. Partiolainen rakentaa ympärilleen luottamuksen ilmapiiriä ja osoittaa luottamusta muita kohtaan. Partiolainen on aina valmis auttamaan toisia ihmisiä.

Rakentaa ystävyyttä yli rajojen

Partiolainen suhtautuu myönteisesti moninaisuuteen sekä haluaa tutustua ja ystävyystyä myös omien yhteisöjensä ulkopuolelta tulevien ihmisten kanssa. Partiolainen pyrkii luomaan rakentavaa keskustelua ja yhteistyötä ympärilleen. Partiolainen toimii rauhan puolesta kaikkialla. Partiolainen on osa maailmanlaajuisia liikettä ja näkee tämän kautta mahdollisuudet muuttaa maailmaa.

Tuntea vastuunsa ja tarttua toimeen

Partiolainen tuntee vastuuta yhteisöistään ja yhteiskunnasta, eikä epäröi tarttua toimeen yhteisen hyvän puolesta. Partiolainen osaa toimia osana erilaisia ryhmiä ja johtaa niitä. Partiolainen toimii aktiivisena yhteiskunnan jäsenenä omista lähtökohdistaan käsin.

Kehittää itseään ihmisenä

Partiolainen vahvistaa itsetuntemustaan oppimalla tunnistamaan ja kehittämään vahvuuksiaan ja heikkouksiaan. Partiolainen kehittää tiedollisia ja taidollisia ominaisuuksiaan nousujohteisesti. Partiolainen saa taitoja omien arvojensa tunnistamiseen sekä ymmärtää arvojen merkityksen ja vaikutuksen toiminnassaan.

Etsiä elämän totuutta

Partiolainen rakentaa omaa uskoaan tai muuta katsomustaan. Partiolaisella on myönteinen suhtautuminen eri uskontoihin ja muihin katsomuksiin sekä hengellisyyteen. Partiolainen hyväksyy, että on olemassa jotakin ihmistä suurempaa. Partiolainen suhtautuu toiveikkaasti tulevaisuuteen. Partiolainen rakentaa käsitystään oikeasta ja väärästä sekä toimii oikeudenmukaisesti.

3.2 Lupaus

Lupaani parhaani mukaan elää maani ja maailman parhaaksi, kasvaa katsomuksessani ja toteuttaa <ikäkauden> ihanteita joka päivä.

3.3 Tunnus

Ole valmis.

4 Partiokasvatus

Partion päämäärän toteutumiseen pyritään tavoitteellisella ja nousujohteisella lasten ja nuorten partiokasvatuksella, joka sisältää kasvatustavoitteet, partiomenetelmän ja partio-ohjelman.

Partion kasvatustavoitteet täsmentävät partion päämäärää, johon päästään käyttämällä partiomenetelmää ja toteuttamalla partio-ohjelmaa.

4.1 Partion kasvatustavoitteet

Partion kasvatustavoitteet määrittelevät yksityiskohtaisesti ne tavoitteet, joihin lapsia ja nuoria kasvatetaan partiomenetelmän ja partio-ohjelman avulla. Kasvatustavoitteet konkretisoivat partion päämäärää ja ovat sidonnaisia aikaan, yhteiskuntaan ja kulttuuriin.

Partiokasvatuksen tavoitteena on yksilö, joka toimii aktiivisesti ja vastuuntuntoisesti suhteessa itseensä, toisiin ihmisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön. Partiossa oppii taitoja, tietoja, asenteita ja arvoja, jotka auttavat elämän eri osa-alueilla. Partio tukee lasten ja nuorten kasvua ihmisen kehitysvaiheet ja yksilölliset ominaispiirteet huomioiden. Ikäkausikohtaiset kasvatustavoitteet on kirjattu partio-ohjelmaan.

Suhde itseen

Partiolainen kehittää itseään ihmisenä ja etsii elämän totuutta. Hän hyväksyy, että on olemassa jotakin ihmistä suurempaa. Partiolainen tutkii hengellisyyttään ja elää sitä todeksi osana arkeaan. Partiolainen rakentaa uskonnollista tai muuta katsomuksellista identiteettiään. Partiolainen pyrkii aktiiviseen ja tasapainoiseen elämään, jossa hän hyväksyy itsensä ja ominaisuutensa sekä noudattaa terveitä elämäntapoja. Partiolainen tunnistaa oman osaamisensa sekä uskaltaa heittäytyä uusiin ja erilaisiin tilanteisiin luovuuttaan käyttäen. Partiolainen löytää toimivia ratkaisuja erilaisiin pulmatilanteisiin. Hän osaa antaa, vastaanottaa ja hyödyntää saamaansa palautetta.

Suhde toiseen

Partiolainen kunnioittaa toista ihmistä ja osaa huomioida hänet. Partiolainen osaa ilmaista tunteitaan ja mielipiteitään tilanteeseen sopivalla tavalla. Partiolainen ymmärtää ihmisten moninaisuutta. Hän tunnistaa omia ennakkoluulojaan ja on valmis muuttamaan niitä. Hän auttaa toisia ihmisiä, vaikka siitä ei olisi itselle etua. Partiolainen on luotettava ystävä, joka ehkäisee kiusaamista omalla toiminnallaan. Partiolainen on rehellinen ja hänen sanaansa voi luottaa.

Suhde yhteiskuntaan

Partiolainen rakentaa rauhaa ja toimii yhteisten asioiden puolesta. Partiolainen ottaa selvää yhteiskunnallisista asioista, vaikuttaa ja osallistuu päätöksentekoon sekä edistää demokratiaa. Hän huomaa epäkohdat ja tarttuu niihin asioiden korjaamiseksi. Partiolainen osaa toimia ryhmässä erilaisissa rooleissa johtajana ja osana ryhmää. Partiolainen tuntee oman kulttuurinsa ja on kiinnostunut muista kulttuureista. Hän kunnioittaa toisten vakaumuksia. Partiolainen ymmärtää olevansa osa ihmiskuntaa ja tuntee globaalia vastuuta paremmasta tulevaisuudesta. Partiolainen toimii kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Suhde ympäristöön

Partiolainen kokee luonnon merkityksellisenä ja haluaa vaalia sitä. Partiolainen osaa liikkua ja toimia erilaisissa ympäristöissä. Hän on kiinnostunut asuin- ja toimintaympäristönsä hyvinvoinnista ja viihtyisyydestä. Partiolainen toimii aktiivisesti säilyttääkseen elinvoimaisen ja hyvän elinympäristön myös tuleville sukupolville.

4.2 Partiomenetelmä

Partiomenetelmä on partioliikkeen menetelmäkokonaisuus, jolla saavutetaan partiotoiminnan kasvatustavoitteet, ja sitä kautta toteutetaan partioliikkeen päämääriä. Suomalainen partiomenetelmä pohjautuu WAGGS:n ja WOSM:n partiomenetelmiin.

Sitoutuminen partion arvoihin

Partiolaisen lupaus, ihanteet ja tunnus kuvaavat partion arvoja. Partiolainen pyrkii toimimaan näiden arvojen mukaisesti.

Symboliikka

Partioliikkeen symboliikka muodostuu yhteisesti merkityksellisiksi koettujen toimintatapojen, sisältöjen, teemojen ja esineiden kokonaisuudesta. Symboliikka ryhmyttää ja tukee yksilöllisen identiteetin kehittymistä.

Nousujohteisuus

Partiossa jokainen kehittää itseään saamalla itselleen sopivan haasteellisia tehtäviä. Ikäkauden ohjelma auttaa partiolaista kasvamaan.

Vartiojärjestelmä

Partiossa toimitaan vertaisryhmissä, joissa päätetään yhdessä asioista ja jaetaan vastuuta. Pienryhmissä lapsi ja nuori kasvaa toimimaan ryhmän jäsenenä ja oppii johtajuutta.

Tekemällä oppiminen

Tekemällä oppiminen on lapsen ja nuoren luonnollinen tapa oppia. Partiossa opitaan todellisissa tilanteissa kokemisen, tekemisen ja oman toiminnan pohdinnan kautta.

Aikuinen tuki

Partiotoiminnassa lapset, nuoret ja aikuiset toimivat yhdessä. Aikuinen tukee lapsen ja nuoren kasvua, osallistumista ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Päivän hyvä työ

Partiossa opitaan kantamaan vastuuta itsestä ja muista. Partiolainen rakentaa parempaa maailmaa, on aktiivinen kansalainen ja toimii yhdessä muiden kanssa yhteisöjensä hyväksi.

Toiminta luonnossa

Partiossa toimitaan luonnossa henkilökohtaista luontosuhdetta rakentaen. Luonto on elämyksellinen ja merkityksellinen toiminta- ja kasvuympäristö.

4.3 Partio-ohjelma

Partio-ohjelma toimii käytännön partiokasvatuksen runkona. Suomalaista partio-ohjelmaa kehitetään ja ylläpidetään partiokasvatuksen kohderyhmälle. Partio-ohjelma kuvaa kasvatustavoitteiden ja partiomenetelmän mukaista toimintaa.

5 Hyväksyminen, voimaantulo ja muuttaminen

Tämä peruskirja on hyväksytty Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry:n jäsenkokouksessa DD.MM.YYYY ja se korvaa 21.11.2010 hyväksytyn Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry:n peruskirjan ja tulee voimaan välittömästi. Peruskirjan ovat vahvistaneet **World Association of Girl Guides and Girl Scouts ja World Organization of the Scout Movement** ennen jäsenkokouksen päätöstä.

tai

Tämä peruskirja on hyväksytty Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry:n jäsenkokouksessa DD.MM.YYYY ja se korvaa 21.11.2010 hyväksytyn Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry:n peruskirjan ja tulee voimaan, kun **World Association of Girl Guides and Girl Scouts ja World Organization of the Scout Movement** ovat sen vahvistaneet.

Peruskirjaa voidaan muuttaa Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry:n jäsenkokouksen päätöksellä sääntöjen määrittelemällä tavalla. Maailmanjärjestöjen on vahvistettava peruskirjan muutokset ennen niiden voimaantuloa.